

Melior est amicus Medicus
quàm extraneus.

Quamvis rerum cupidissima terra nouarum
Anglia! nunc Medicos disce fouere tuos.
Quos ingrata petis? Quibus experientia parua,
Patria longinqua est, mens aliena magis.
Accipe, ne pereas, partes agitando quietas
Ante diem: Quamuis stat sua cuique dies.
Vt iuuenum mores & amores ante magister,
Ipse quibus ludum vult aperire, notat,
Addat ut his stimulos, illosque refranet habenis,
Vt vires, atas, ingeniumque ferunt:
Sic nostri & noti, quos ars dedit esse magistros
Corporis, hoc, in quo cura locetur, habent,
Vt ut edoceat, digitis dum corpora tractant,
Signa vident oculis, intima mente sciunt.
Quisque diu triti longum maris aequor arabit,
Sed rudis ignota naufragus exit aqua.
Quando magistratus cultusque habitusque virorum
Nouit, eos apta flectere lege potest.
In quo consenuit pressi moderator aratri,
Scit fortunatus credere semen agro.
Quare agite o patrios agroti querite vobis
Agricolas, (liceat dicere) membra colent.
Sunt vobis, sunt his similes ex parte dolores,
Suggestit his in se gentis imago sue.
Fallor? An abstrusa latebra, varique recessus
Corporis, & qua sit proprietate, latet?
Est aliquid partes didicisse fideliter omnes,
Viscera ne sordes eiciendo teras.
Sed multi tantum peregrino nomine miri
Scilicet Hippocratem se superare putant:
Qui dubij (nam res animos incognita turbat)
Infirmos adueniunt: sed dubitare pudet:
Et tamen, ignotum seu qui iactantur in orbem,
Hærent, nec recta pergere posse datur.
Dumque volunt morbum sanare, leuare dolorem,
Saltem aliquod fortes aggrediuntur opus.
Heu male tum minuunt vires, mutantque vigorem!
Dum quæ decernunt, sunt inimica satis.
Vt qui pisciculos & arundine fallit & hamo,
Incertus linum conicit amne nouo,
Demens, si quouis credat sub gurgite prædam,
Quamlibet & speret qualibet arte capi:
Sic Medicus nouus hoc, Semper tibi pendeat hamus,
Ore tenet sed non Casus ubique valet.
Nec tu credideris, quasi velles ludere talis,
(Tessera res leuis est) talia membra viris.
Tu iactum studio citò corrigis: at graue morbo
Si quis in humano tanta pericla facit.
Ipse licet venias aliunde Galene vocatus,
Cui minus hic nuper cognitus ager erat,
Ignarus quanti motus, mutatio quanta
Facta sit, ignarus quo fuit ante statu,
Quasque in eo exercent aliena cathartica vires,
(Nam variè varios euacuare solent)
Dic mihi quam poteris mensuram ponere certam?
Et quo danda gradu, quæ medeantur, erunt?
Credere mihi, grauiusque preme, perimisque repente
Quisquis es, Hospes, eum quem releuare studeas,
Ferreæ sic etas Non hospes ab hospite tutus,
Hoc sensu potius vera Poëta canit.

Errarunt igitur, Medicis quicunq; propinquis
Externos, cæcos antetulere duces.

In febre pestilente sanguis
est mittendus.

Tempora bis duo sunt (modò te Deus adiuvet author)
In quibus est agro restituenda salus.
Cum mala nascuntur, crescunt, stant, denique cedunt,
Facta per optatas debiliora moras.
Magna quidem semper, sed maxima cura sit horum,
Cum se dant primum lurida signa luis.
Nunc demum irasci Omnipotens mortalibus agris
Discit, & incendit iustior ira Patrem.
Et nunc vitales vitiantur odoribus aure
Pestiferis. Adeo est exitiale scelus.
Tum verò (solum rebus quod restat acerbis)
Tum neglecta viris est reuocanda fides.
Et tum tu casta primum prece Numen adora.
Ast aliquid Medicas est adhibere manus.
Nam quibus est animus præsens, patiensque pericli,
Inueniunt aliquam, cum via nulla, viam.
Tundere ne turpi salientem sanguine venam
Ne dubites: miserum si meliora manent
Res dura, & morbi grauitas te extrema coegit
Moliri. Turbam pax solet alma sequi.
Extremis morbis extrema medela petenda est,
Vt viuas viuum quid refecare times?
Mercatoris opes, athletæ gloria, capiti
Libertas merces, si satis audet, erit:
Si prudens etiam (namque imprudentia prorsus
Præcipitata ruit) quod satis audet, agit.
Adde quod emisso deferuet mortifer astus
Sanguine, si calidum vas aperire velis:
Sed contra exultant latices vndantis abeni,
Atque magis testæ vis furit intus aqua.
Aspice feruentes primæ flore iuuenta,
Jam nimis tumido corpore succus inest:
Aspice ver, cum sol ardentior vrere capit,
Jam nimio quæuis sanguine vasa tument:
Vena viris illis, hoc tempore vena secanda est,
Sed magis his, quos huc pestifer ardor agit.
Quæ tibi causa metus? Ne corda carentia iustis
Fomentiisque suis exanimata cadant?
Et ne fortè voces vltro venientia fata,
Cum magis antidotis te stabilire cupis?
Ipse tuo ferro moderaris, sistis, & vrges,
Pungere nunc acie, nunc inhibere potes.
Omnibus obseruanda locus, via, pondera, tempus,
Et metas, ad quas progrediare, loces.
Quid quod & hoc natura resurgit alacrior ictu,
Sordibus exhaustis quod recreata viget.
Vidi ego. Qui totos humore tetenderat artus,
Torpuit, ac habitu languidiore fuit
Putrida materies, & inutilis humor abundat?
Hæc fax est antris elicienda cauis.
Nil aliud valet immersum pertingere virus,
Nam latitat, tanquam vipera dira specu.
Denique commodior volat irreuocabilis hora,
Quæ celeri velox est rapienda manu.
Sed reperire potest nemo præsentius vllum
Auxilium, quam sic perterebrare poros.
Hic labor, hinc laudem Medici sperate fideles,
Serpere ne longè pestis acerba queat.
Namque vel ad tacitos contagia tetra meatus
Cordis se poterunt insinuare breui.

Ecquis erit iam, qui cum turbida sanguine turgent
Vena, venenata febre secare vetat?